

Aan de minister van Infrastructuur en Milieu
Postbus 20901
2500 EX 's-GRAVENHAGE

Interprovinciaal Overleg

uw brief van ---	uw kenmerk ---	ons kenmerk MIL 05185/2012	datum 11 januari 2012
onderwerp Ruimtelijke reservering windenergie in de provincies			

Geachte mevrouw Schultz van Haegen,

Op 28 februari 2011 hebben de provincies u en minister Verhagen van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) een ruimtelijk perspectief aangeboden voor het opstellen van tenminste 3.356 MW windenergievermogen op land in 2020, met de mogelijkheid om dit op te schalen naar ruim 5.500 MW indien het Rijk een aantal knelpunten oplost (ons kenmerk MIL 04459/2011). Naar aanleiding van deze brief heeft u, samen met minister Verhagen, in uw brief van 17 mei 2011 (uw kenmerk LOK2011044666) toegezegd dat de Structuurvisie Windenergie van het Rijk uitgaat van het provinciaal ruimtelijk perspectief en zich richt op de grootschalige windenergielocaties en op het wegnemen van knelpunten. Het oplossen van deze knelpunten is ook van belang om de projecten onder de provinciale coördinatieregeling uit te kunnen voeren. U heeft tevens aangegeven tot een gezamenlijk kaartbeeld te willen komen voordat alternatieven in een Plan-Milieueffectrapportage (plan-MER) worden getoetst.

In ons aanbod werd de mogelijkheid tot het opschalen van het opgesteld vermogen afhankelijk gemaakt van het wegnemen van een aantal knelpunten waarvoor het Rijk verantwoordelijk is. De belangrijkste knelpunten liggen bij een stabiel financieel kader (stimuleringsregeling, grondvergoeding RVOB, salderen), het oplossen van de radarproblematiek, het bouwen bij waterkeringen en langs infrastructuur, het aanpassen van het omgevingsrecht voor effectiever opschalen, de capaciteitsproblemen op het elektriciteitsnetwerk en de voorrang voor duurzame energie. Een aantal acties is in gang gezet om deze randvoorwaarden helder te stellen. Het Rijk stelt normen vast voor de toetsing van radarverstoring en Rijkswaterstaat is samen met de waterschappen aan de slag om normen voor windenergie langs waterkeringen op te stellen. Wij hebben echter nog weinig voortgang waargenomen in de aanpak van andere knelpunten.

Inlichtingen bij : drs. M.A. (Marten) van der Gaag
Doorkiesnummer : (070) 888 12 17
Bijlagen : 2

Binnenkort worden de locatiealternatieven vastgesteld voor onderzoek in de plan-MER beoordeling. In de voorbereiding van deze plannen is het streven om voldoende ruimte te reserveren om 6.000 MW wind op land te plaatsen. Wij maken ons grote zorgen over de gang van zaken. De conceptkaartbeelden van de structuurvisie Windenergie op Land komen niet overeen met de provinciale uitgangspunten. Alle aangemelde projecten van boven de 100 MW die in het kader van de Rijkscoördinatieregeling (RCR) zijn aangemeld, worden in de concept-structuurvisie opgevoerd, zonder dat daarbij een ruimtelijk-economische afweging is gemaakt. Wij verzoeken u met klem om de behandeling van de aangemelde RCR-projecten op te schorten, totdat de Rijksstructuurvisie wind op land is vastgesteld en om, conform de met ons gemaakte afspraken het provinciale ruimtelijke perspectief als uitgangspunt te nemen.

Graag bieden wij u daarom een geactualiseerde stand van zaken aan van de ruimtelijke reserveringen die provincies hebben gemaakt of op dit moment vaststellen en de specifieke problemen die provincies ervaren bij een aantal van de randvoorwaarden.

Effectief aan de slag onder provinciale regie

De provincies onderschrijven het doel om in 2020 tenminste 14% duurzame energie te produceren en de noodzaak om daarvoor een substantieel vermogen aan windenergie op land op te bouwen. Samenwerking tussen alle partijen is cruciaal om deze doelstelling te realiseren.

De provincies zijn de regionale ruimtelijke gebiedsregisseurs en verantwoordelijk voor ruimtelijke kwaliteit van het landschap. Windenergieprojecten zijn complex en vragen om een goede samenwerking met het gebied. De provincies hechten er groot belang aan om te komen tot een Rijksstructuurvisie voor wind op land waarin het Rijk locaties en zoekgebieden voor grootschalige windenergieprojecten vastlegt die passen binnen het provinciaal ruimtelijk kader voor windenergie. Discrepantie tussen rijks- en provinciaal beleid leidt alleen maar tot onduidelijkheid en onrust rond projecten. De realisatie van windenergie is er mee gebaat wanneer we gezamenlijk een eenduidig beleid voeren. Op dit moment ervaren de provincies dat de RCR veel projectontwikkelaars verleidt tot aanvragen die contraproductief werken in het creëren van draagvlak in een gebied. Zolang er geen duidelijkheid is over de keuze van gebieden voor de grootschalige RCR-projecten, achten de provincies het noodzakelijk dat er geen nieuwe RCR-aanvragen in behandeling worden genomen als ze niet vallen binnen gebieden die al door de provincies zijn aangewezen. Een groot risico met een overhaaste uitvoering van grootschalige (RCR-)windenergieprojecten is ook dat de weg naar een toekomstige sanering en herstructurering voor lange tijd wordt afgesloten. Provincies investeren momenteel sterk in het draagvlak voor de noodzaak om saneren en herstructureren bij de start van projecten mee te nemen. Als dit niet gebeurt wordt het provinciaal landschap nu voor de komende 50 jaar bepaald door de huidige windenergieparken. Daarom willen de provincies dat afspraken over opschalen en saneren in de kwartiermakersfase van een RCR-project worden vastgelegd voordat deze grootschalige windenergieprojecten daadwerkelijk gestart worden.

Perspectief provinciale ruimte voor windenergie

Om een heldere discussie te voeren over de noodzaak en locatie van concentratiegebieden voor windenergie in het kader van de Structuurvisie Windenergie op Land, hebben de provincies hun inschatting van het op te stellen windenergievermogen geactualiseerd.

Zonder aanpassing van de knelpunten verwachten de provincies binnen enkele jaren ongeveer 3.800 MW windenergievermogen te kunnen opstellen, bijna 450 MW meer dan ons bod van 28 februari 2011. Indien de knelpunten worden opgelost die hieronder zijn toegelicht kan bijna 1.200 MW extra worden gerealiseerd, merendeels zelfs nog ruim vóór 2020, zoals blijkt uit de tabel, opgenomen in bijlage 1. De voorwaarden waaronder dit in de verschillende provincies mogelijk is, zijn eveneens toegelicht in de bijlage 1 bij deze brief.

Het proces om dit extra vermogen te plaatsen is complex en kwetsbaar. De provincies waarschuwen ervoor dat het goede, 5.000 MW ruim voor 2020, niet mag worden gehinderd in de zoektocht naar het betere, 6.000 MW in 2020. Zij geven hoge prioriteit aan het doorzetten van de huidige projecten en willen investeren om samen met het Rijk de ruimte te zoeken voor extra windenergievermogen na 2016 om uiteindelijk de beoogde 6.000 MW in 2020 te halen.

De provincies verwachten dat de 6.000 MW niet uitsluitend in concentratiegebieden kan worden geplaatst. Provinciale projecten zijn hard nodig om dit doel te halen. De provincies zien kansen om deze te ontwikkelen. Soms kan dit zelfs beter als juist niet wordt gekozen voor een RCR concentratiegebied, maar de regie wordt overgelaten aan een regio, zoals in het voorstel van West Brabant is opgenomen.

Graag willen wij met u onderzoeken hoe wij dit proces zo goed mogelijk kunnen geleiden in de formulering van de opdracht voor een plan-MER voor de concentratiegebieden.

Goede randvoorwaarden zijn absolute noodzaak

Het realiseren van 1.200 MW extra vermogen binnen de bestaande provinciale ruimtelijke plannen is alleen mogelijk als een aantal knelpunten door het Rijk worden opgelost. De vijf belangrijkste punten zijn opgenomen in bijlage 2 bij deze brief.

Inmiddels heeft goed ambtelijk overleg plaats gevonden over onze zorgpunten. Wij stellen voor dat in het bestuurlijk koepeloverleg van 16 januari aanstaande de punten uit deze brief worden besproken. Wij hebben er vertrouwen in dat het mogelijk is om aanvaardbare oplossingen te vinden om de knelpunten weg te ruimen en de realisatie van onze gezamenlijke ambities voor windenergie praktisch vorm te geven.

Een afschrift van deze brief versturen wij naar de minister van EL&I, de heer M.J.M. Verhagen.

Met vriendelijke groet,
INTERPROVINCIAAL OVERLEG

drs. G. Beukema
algemeen directeur

